

ANO Narkotiku kontroles komisijas 53. sesija: aculiecinieks par primāro profilaksi, paliatīvo ārstēšanu un narkotisko neokoloniālismu

ANO Narkotiku kontroles komisijas 53. sesijas sēde, kas no 8. līdz 12.martam notika Vinē, kārtējo reizi deva iespēju valdību delegācijām un pilsoniskajai sabiedrībai (sabiedriskajām organizācijām) tikties un apspriest sasāpējušos un aktuālos jautājumus par narkotiku apkarošanas politiku pasaulē. Šā gada sesija uzsvēra universālo jeb primārās profilakses stratēģiju nozīmi, kā arī kampaņas plašsaziņas līdzekļos par šo problēmu un Starptautiskās Narkotiku kontroles komitejas pēdējo ziņojumu par 2009. gadu, kurā arī ir akcentēta primārās profilakses nozīme, kas bieži vien pienācīgi netiek novērtēta.

Daudzi sesijas dalībnieki savām prezentācijām bija izvēlējušies tematus par paliatīvo ārstēšanu un medikamentozo palīdzību narkotiskās atkarības gadījumā. Par šiem tematiem runāja arī Starptautiskā Pretvēža asociācija un Organizācija par Cilvēka tiesībām, kuras atzīmēja, cik svarīgi ir nodrošināt medikamentozo palīdzību un ārstniecības preparātus, lai atvieglotu sāpes un ciešanas.

Ārstnieciskā marihuāna tagad ir atļauta un aktuāla 14 pavalstīs ASV, kas jau ir novedis pie neskaitāmu recepšu izšķiešanas šīs narkotikas legālai lietošanai. Baltā Nama galvenā amatpersona narkotiku apkarošanas jautājumos Gils Kerlikovske paziņoja, ka šīs narkotikas legalizācija nav iekļauta ASV valdības darba kārtībā, un vērta uzmanību uz to, ka pagaidām nav iegūti zinātniski pierādījumi par to, ka ārstēšanā ar marihuānu būtu gūti

pānākumi.

Lai novērstu pārpratumus un nepareizu termina „kaitējuma mazināšana” izmantošanu, tika nolemts to vispār vairs nelietot, teica G.Kerlikovske.

Pasaulē izplatītākā narkotiskā viela joprojām ir kanabiss, tāpēc ārkārtīgi svarīgs aspekts joprojām ir regulāra ekspertu informēšana par to, kādu efektu un kādas sekas izraisa šīs narkotikas lietošana, kā arī par to, kā no tās atteikties.

/TURPINĀJUMS 2.LPP.

Skotija ir kļuvusi par līderi ar narkotikām saistīto noziegumu skaita

Saskaņā ar ANO pētījuma procentuālajiem datiem Skotijā biežāk nekā citur pasaulē narkomāni un narkotiku dīleri pārkāpj likumu.

ANO Narkotiku un ar narkotikām saistīto noziegumu apkarošanas pārvaldes veiktajā pētījumā ir salīdzināta kriminālā darbība, atkarības un konstatēto narkotiku daudzums vairāk nekā 70 valstīs. Skaitļi, kas attiecas uz Skotiju, ir iespaidīgi: 656 ar narkotikām saistīti noziedzīgi nodarījumi uz 100 tūkstošiem iedzīvotāju.

Otrajā vietā izrādījās Irāna – 619 noziedzīgi nodarījumi, tad seko Spānija – 573 noziedzīgi nodarījumi un ASV – 497 noziedzīgi nodarījumi, kas saistīti ar narkotikām. Kopumā kriminālā darbība, kas saistīta ar narkotikām, Skotijā ir izplatīta vidēji 6 reizes biežāk nekā citās valstīs, un divas reizes biežāk nekā Anglijā un Velsā.

Eksperti Skotijas statistiku vērtē kā šausminošu...

/TURPINĀJUMS 4.LPP

Aiz katra kafijas veikala Holandē ir organizētā noziedzība

Holandes presē pēdējā laikā ir publicētas daudzas intervijas ar Boshas reģiona policijas darbinieku – ar kanabisu saistītās organizētās noziedzības apkarošanas struktūrvienības vadītāju Maksu Danielu. Viņš apgalvo, ka organizēta kanabisa audzēšana ir būtiskākā organizētās noziedzības forma, ar kuru mūsdienās sastopas likumsargi.

Saskaņā ar pēdējām aplēsēm runa ir par vismaz 2 miljardiem

eiro, vai pat par 5 miljardiem eiro. 80% no šīs naudas aizplūst uz ārvalstīm, un jebkura nelikumīga darbība šajā „peļņas” sistēmā ir saistīta ar kanabisa tirdzniecību vai audzēšanu.

Makss Daniels paziņoja: „Var droši apgalvot, ka kanabiss pamazām ir kļuvis par visas mūsu sabiedrības daļu...”

/TURPINĀJUMS 3.LPP

ECAD REPORTAŽA

ANO Narkotiku kontroles komisijas 53. sesija: aculiecinieks par primāro profilaksi, paliatīvo ārstēšanu un narkotisko neokoloniālismu

/SĀKUMS 1.LPP.

Nesen amatā ieceltā Vācijas valsts komisāre narkotiku apkarošanas lietās Meštilde Dikmane vēlreiz pievērsa uzmanību Starptautiskās Narkotiku kontroles komitejas 2009. gada ziņojumam, kura autori aplūko arī kanabisa audzēšanu medicīniskos nolūkos, kas izplatās arvien plašāk, un aicināja neatteikties no šīs iespējas.

Krievijas delegācija uzsvēra primārās profilakses nozīmīgumu, kā arī sabiedrības informēšanu un pievērsa uzmanību sabiedriskās domas monitoringam, lai novērtētu valsts politikas efektivitāti saziņā ar sabiedrību. Veselīgs dzīvesveids vispārīgi nozīmē uzmanību pret katra atsevišķa sabiedrības locekļa veselību, teica viena no Krievijas delegācijas locekļiem.

Uz jautājumu, kad Krievija beidzot ieviesīs aizvietojošo terapiju, Narkotiku kontroles federālā dienesta vadītājs Viktors Ivanovs atbildēja, ka pašlaik Krievijas likumdošana šādu iespēju nepieļauj.

Komisijas ikgadējā sesija dod Vīnes Narkotiku kontroles komitejas locekļiem iespēju tikt uz klausītiem neformālās tikšanās ar Starptautiskās Narkotiku kontroles komitejas, ANO Narkotiku apkarošanas departamenta un Narkotisko vielu komisijas vadītājiem. 53. sesijā piedalījās 55 narkotiku kontroles organizācijas, un ECAD organizācija sēdēs piedalījās kā viena no Vīnes komitejas locekļiem.

Vislielāko interesi un daudzas nevalstisko organizāciju diskusijas izraisīja neformālais Vīnes komitejas locekļu dialogs ar ANO Narkotiku apkarošanas departamenta vadītāju Antonio Mariu Kostu. Šī tikšanās ar NVO viņam bija pēdējā, jo ANO Narkotiku apkarošanas departamenta izpilddirektors pēc pāris mēnešiem savu amatu atstās. Tikšanās izvērtās emocionāla, un A.M.Kosta neslēpa savu sarūgtinājumu par situāciju narkotiku politikā, kas izveidojusies „neokoloniālisma dēļ” attiecībā uz jaunattīstības valstīm.

Galvenie punkti A.M.Kostas kunga prezentācijā NVO plenārsēdē bija indivīda veselības nozīme (nevis represijas pret viņu), kā galvenais narkopolitikas temats, kā arī līdzsvarota pieeja un darbību saskaņošana starp dažādām organizācijām un rīcības līnijām narkopolitikā. Savā politiskajā paziņojumā Kostas kungs pauda to, ka izveidojusies situācija nav pieņemama, jo ekonomiskās labklājības valstu uzvedība, viņaprāt, apdraud narkotiku situāciju jaunattīstības valstīs. ANO Narkotiku apkarošanas departamenta izpilddirektors aicināja dalībniekus lūkoties dziļāk – pār narkotiku temata robežām un domāt par to, kā kopumā veidojas ģeopolitiskā evolūcija, jo ideoloģiskās debates narkopolitikas jomā nav konstruktīvas.

Antonio Maria Kosta kritizēja arī atkarību paliatīvās ārstniecības efektus, ko bagātās valstis daudzos gadījumos izmanto, lai ražotu morfinu, un nosauca to par „narkotiskā neokoloniālisma” formu.

Tiešais un emocionālais Kostas kunga uzstāšanās tonis izraisīja kritiskas piezīmes (Papandreu Asociācija, Narkotiku politikas transformācijas asociācija) attiecībā uz ANO Narkotiku apkarošanas departamenta izpilddirektora nelīdzsvarotajiem izteikumiem un viņa ideoloģisko noskaņojumu. Atbildot uz to, ANO Narkotiku apkarošanas departamenta vadītājs vairākas reizes atkārtoja, ka izmanto vispārpieņemto žargonu narkotiku politikas jomā, un tas, ka viņš pieder narkotiku apkarošanas lobētāju spārnam, kura uzskatus daudzi klātesošie neatbalsta, ir acīm redzami. Tikšanās bija īsāka nekā paredzēts, un tas neļāva visiem, kas gribēja, izteikties, tomēr Sanpatrinjano rehabilitācijas komūnas pārstāvji un citas nevalstiskās organizācijas pauda atbalstu ANO Narkotiku apkarošanas departamenta izpilddirektoram.

ECAD izsaka pateicību A.M.Kostam par viņa entuziasmu un patieso interesi par visiem narkotiku apkarošanas politikas aspektiem.

Narkotikas ir jauniešu problēma

Vai skolēniem tiks veikti testi par narkotiku lietošanu, ir viens no jautājumiem, kas tiek apspriests, izstrādājot valsts stratēģiju narkotiku apkarošanas jomā.

Intervijā Starptautiskajai Krievijas informācijas aģentūrai „RIA Novosti” šo iniciatīvu komentē Krievijas Veselības un sociālās attīstības ministrijas galvenais narkologs Jevgeņijs Brjuns.

Testēšana būs obligāta, noteiktu studentu un skolēnu daļu – kādus 20-25% vecāko klašu skolēnu un studentu – ir nepieciešamas testēt.

Ir vairāki kritēriji: kā konstatēt to, kuri jātestē un kuri nav jātestē, un tā ir vesela tehnoloģija. Institūtos ir jauniešu grupas, kuras slikti mācās, neapmeklē nodarbības.

/TURPINĀJUMS 4.LPP

/SĀKUMS 1.LPP.

“...Jūs varat būt municipālais padomnieks savā Holandes pilsētā un vienlaikus nodarboties ar kanabisa tirdzniecību. Ja tas būtu kokaīns – visiem padomniekiem šajā pasaulē nepietiktu vietas”.

Situācija, kāda tagad ir izveidojusies, sakņojas sabiedrības vēsturē, un tā ir tolerances politika. Agrāk kanabisu audzēja hipiji, viņi daudz zināja par narkotikām, to smaržu un halucinācijām, kuras tās varēja izraisīt, un viņi labprāt informēja interesentus.

Tagad tie ir noziedznieki baltās apkaklītēs, viņus interesē tikai peļņa, nevis efekti, kurus narkotikas izraisa. Augti tiek nogriezti, apstrādāti un sajaukti ar dzelzs skaidām, stiklu vai smiltīm. Narkotiku masai – 400 vai 450 kg – ir liela nozīme.” Makss Daniels atzīmēja, ka par kanabisu kafijas veikalu īpašnieki var domāt kā cienījami pilsoņi, tomēr aiz šīs tirdzniecības vienumā ir atrodama kāda organizētās noziedzības forma. Tādu, kas vēlas iegūt kādu šā „pīrāga” gabalu, ir ļoti daudz, neatkarīgi no tā, vai viņi pieder pie noziedzīgās pasaules vai ne, jo viņi visi Nīderlandē ir savstarpēji ļoti saistīti.

Piemēram, kafijas veikals „Checkpoint” Terneūzenā ir lielākā šāda veida iestāde Nīderlandē, un tā funkcionēja ar gada peļņu 30–34 miljoni eiro.

Katru dienu tika pārdoti 10–15 kg kanabisa; likumīgi iegūt šādu peļņu nav iespējams.

„Checkpoint” īpašnieks tika uzskatīts par veiksmīgu komersantu un bija biežs viesis pašvaldībā un Rātē, viņš ieguldīja naudu pašvaldības projektos un pat investēja vienu miljonu eiro Terneūzenas slēpošanas trasē un pacēlājā. Tagad viņš ir tiesāts kā kriminālās organizācijas līderis. „Es nedomāju, ka visa pilsētas pašvaldība ir korumpēta, taču es patiešām domāju, ka kriminālā pasaule ir cieši savijusies ar augstāko sabiedrību,” atzīmēja Makss Daniels.

Viņš piebilda, ka daudzas pašvaldības neapzinās, cik ātri tās var iesaistīt kriminālā darbībā, piemēram, daudzi kafijas veikali sponsorē jaunās futbola komandas vai atkarību ārstēšanas centrus no „smagajām” narkotikām.

Pastāv kaut kāds romantisks oreols ap sulainos bēniņos noslēptām kastēm ar audzējamām kaņepēm, taču šī aina neatbilst patiesībai.

“

Es nedomāju, ka visa pilsētas pašvaldība ir korumpēta, taču es patiešām domāju, ka kriminālā pasaule ir cieši savijusies ar augstāko sabiedrību.”

Hipijveidīgo ideālistu laiki ir sen pagājuši, un nekā „viegla” lietās ar „vieglajām” narkotikām nav. Tirdzniecībā ar „vieglajām” narkotikām, kuras sauc par kanabisu, ir sastopami visi draudu un vardarbības veidi, ieskaitot nogrieztus pirkstus, rokas utt. M.Daniela kungs apgalvo, ka pēdējo gadu laikā reģionā ir likvidētas vismaz 25 kanabisa plantācijas. Galvenais, lai cilvēki mainītu savu attieksmi pret šīs narkotikas audzēšanu un pret to, kas aiz tās stāv – tā ir kriminālā pasaule visā tās „krāšņumā”.

Augstāks tetrahidrokanabinola (TKH) procentuālais sastāvs

kanabisā dod piecas reizes spēcīgāku efektu, nekā tas bija kaņepēm pirms 100 gadiem. Šāds efekts tiek sasniegts ar kanabisa kultivēšanas

Bild: Flip Franssen, Källa: NRC.nl

augsti tehnoloģiskiem procesiem profesionālā līmenī, un šādu līmeni iegūst sadarbībā starp ražošanas industriju un zemkopības un

“

Mums jāsāk runāt par to, kas nopelna naudu, pateicoties organizētajai noziedzībai. Tie ir zvērīnātie revidenti, bankas, tie, kas fermerus nodrošina ar inventāru, filtriem, rezervuāriem sēklu sēšanai un mēslojumu. Šādā darbībā nav nekā nelikumīga, pat finanšu departaments var iegūt peļņu. Mēs visi šo darbību uztveram kā kaut ko normālu, taču vai tas patiesībā ir normāli?”

meliorācijas universitātēm.

„Vai jūs varat iedomāties situāciju, kurā resori ieguldītu naudu kokaīna kvalitātes uzlabošanai?” intervijā jautā M.Daniela kungs. „Pret „Checkpoint” darbību ierosinātais process šajā ziņā ir kļuvis par precedentu. Kafijas veikaliem nav 97% savu preču jāpārdod uz ārvalstīm. Sākumā neviens neko tādu nebija plānojis. Jautājums paliek atklāts: ko mēs gribam no tādām kafejnīcām? Valdība grib samazināt kafejnīcu skaitu valstī, taču kā to panākt?”

„Jautājumi par kafijas veikaliem tagad tiek reducēti uz to, kas ar šiem veikaliem notiks tuvākajā nākotnē. Taču tā, manuprāt, ir mazākā problēma. Pat ja mēs valstī slēgsim visus kafijas veikalus, mēs nespēsīm piekļūt organizētajiem noziedzīgajiem grupējumiem, kuri ir orientēti uz ārvalstu pircēju. Kanabisa pārdošana Eiropā dod trīs, četras un pat piecas reizes lielāku gada apgrozījumu, nekā likumīga kaņepju pārdošana kafijas veikalos.”

/ECAD korespondenti Nīderlandē: Jans Berlijins un Karla Mesana

Skotija ir kļuvusi par līderi ar narkotikām saistīto noziegumu skaita ziņā

/SĀKUMS 1.LPP

Bijušais sabiedriskās padomes „Skotija pret narkotikām” vadītājs Alisters Ramsejs uzskata, ka šiem skaitļiem jākalpo par „zvanu” valdībai: „Pēdējo gadu laikā Skotijā smagi atkarīgo narkomānu skaits ir krasi pieaudzis, un mēs zinām, ka daudzi no viņiem savu pieradumu finansē ar noziedzīgām darbībām,” intervijā Skotijas kanālam STV teica Ramsejs.

Daudzi opozīcijas locekļi vēlas nākotnē ieviest stingrākus pasākumus. Tomēr narkotiku apkarošanas biroja šefs policijā Gordons Meldrums apgalvo, ka „karš pret narkotikām jau ir uzvarēts”. Viņš piebilda, ka arvien vairāk skotu ir brīvi no narkotikām.

- 1% Skotijas iedzīvotāju izmanto heroīna ķīmiskos aizstājējus
- 10 jaundzimušie katru nedēļu ir piedzimuši mātēm narkomānēm
- Vairāk nekā 50% jauno narkomānu ir heroīna atkarīgie
- 3247 lieto diazepamam
- 3051 lieto kanabisu
- 12131 ir atkarīgi no kokaīna
- 526 lieto kreku

Skotijā problēmas ar narkotikām ir veidojušās ilgus gadus, taču iespējas atkarīgajiem narkomāniem ārstēties stipri atpaliek no pieprasījuma. Tagad šajā jomā dominē aizvietojošā terapija (metadons). Aizvietojošās metadona terapijas cena vienam atkarīgajam Skotijā ir 60 000 mārciņu gadā (saskaņā ar narkotiku eksperta un Glāzgovas universitātes Narkotiskās atkarības pētījumu centra direktora Nila Makegana datiem).

/Avots: Drugnews

Narkotikas ir jauniešu problēma

/SĀKUMS 2.LPP

Turklāt ir arī dažādi psiholoģiskās testēšanas veidi, kas ļauj konstatēt riska grupas, ar kurām nepieciešams strādāt. Vispirms mēs veiksime psiholoģisko testēšanu, konstatēsim riska grupu, un pēc tam jau testēsim šo grupu. Jebkurā gadījumā mēs to darīsim.

Narkotikas galvenokārt ir jauniešu problēma. Pirmie narkotiku mēģināšanas gadījumi sākas **14-15 gadu vecumā**, aptuveni **10-13% 10. un 11. klašu skolēnu ir pamēģinājuši narkotikas. Studentu vidē šis skaitlis svārstās no 15 līdz 30 procentiem.** Vienā augstskolā (es nenosaukšu kurā) ik gadu tiek atskaitīti 10% studentu. Kad sāka noskaidrot, tad izskaidrojās, ka lielākā daļa problēmu, kas saistītas ar studentu izslēgšanu, ir saistītas ar narkotikām.

Pašlaik Krievijā oficiāli reģistrēti vairāk nekā piecsimt tūkstoši narkomānu, taču šo skaitli jāreizina ar divarpus. Mēs saņemam ekspertu vērtējumu: ar narkomāniju slimo aptuveni pusotrs miljons cilvēku. Ir vēl viens skaitlis – arī ekspertu vērtējums. Reģistrēto narkomānu skaitu palielina par 50%, lai saprastu, cik daudz cilvēku kaut reizi mūžā ir pamēģinājuši narkotikas.

Tie nav slimnieki, es uzveru, jo plašsaziņas līdzekļos reizēm jau narkotiku lietotājus un slimos. Narkotiku lietotājs ir cilvēks, kurš kaut reizi mūžā ir pamēģinājis narkotikas. Iznāk, ka aptuveni 2,5 līdz 3 miljoni cilvēku vismaz reizi mūžā ir pamēģinājuši narkotikas. Šis skaitlis ir bīstams tāpēc, ka šie cilvēki ir tolerantāki attiecībā pret to, ka citi cilvēki lieto narkotikas, jo viņi paši nav nokļuvuši sarežģītā atkarības situācijā. Tas ir slikti, jo šie cilvēki sabiedrībā veido zināmu bezatbildības lauku. Tagad mums ir trīs pamatskaitļi.

Tie piecsimt tūkstoši ir heroīna narkomāni. Bet tie, kas vēl nav nonākuši līdz mums, ir ārpus mūsu redzesloka, ārpus mūsu ietekmes.

No pirmā mēģinājuma pāiet aptuveni trīs četri gadi – tas ir tumšais laiks, kad viņi nevērsas pēc palīdzības. Viņi sāk ar kaņepēm un uzskata, ka tajā nav nekā briesmīga un daži mēģinājumi ne pie kā nenovedīs... Bet kad viņi „izaug” līdz heroīna devām, tad 25% no viņiem jau pāriet demarkācijas līniju – neatgriezenisko punktu. Tad atkarība jau ir tāda, ka mainās galvas smadzeņu bioķīmija, un korekcija vairs nav iespējama.

/Avots: Narkotiki.ru

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens.

ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions.

Has your city joined ECAD?

ECAD Head Office

European Cities Against Drugs

ECAD, Stadshuset

105 35 Stockholm, Sweden

Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466

E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia

www.ecad.ru

zazulin@ecad.ru

+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia

Tel. +371 6510591

www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria

www.ecad.hit.bg/home.html

doctor_ivo@abv.bg

+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey

www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr